

УДК 657.424

Пилипенко Л.М.
*доктор економічних наук,
професор кафедри обліку та аналізу
Національного університету «Львівська політехніка»*

Ємець З.Р.
*магістр освітньо-наукової програми
кафедри обліку та аналізу
Національного університету «Львівська політехніка»*

Pylypenko Liubomyr
*Doctor of Economics, Professor,
Department of Accounting and Analysis,
L'viv Polytechnic National University*

Yemets Zoriana
*Student
L'viv Polytechnic National University*

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ВИЗНАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

PROBLEM ASPECTS OF RECOGNITION AND EVALUATION OF CAPITAL INVESTMENTS IN ACCOUNTING

АНОТАЦІЯ

Стаття присвячена проблемам бухгалтерського обліку капітальних інвестицій. Під час дослідження виявлено, що неналежне інформаційне забезпечення управління капітальними інвестиціями гальмує темпи оновлення необоротних активів суб'єктів господарювання зокрема та держави загалом. Встановлено, що наявна система стандартизації бухгалтерського обліку не містить належної регламентації виконання процедур облікового відображення операцій з капітальними інвестиціями. Аргументовано, що підставою визнання капітальних інвестицій в бухгалтерському обліку є виконання чотирьох умов, а саме часу, контролю, вартості та економії, а для їх оцінювання найдоцільніше застосовувати витратний підхід за первісною вартістю. Крім того, обґрунтовано, що збільшення вартості капітальних інвестицій за рахунок капіталізації фінансових витрат позитивно впливає на характеристику фінансової звітності підприємства щодо оцінювання його фінансово-майнового стану.

Ключові слова: капітальні інвестиції, необоротні активи, капіталізація, фінансові витрати, стандарти бухгалтерського обліку.

АННОТАЦИЯ

Статья посвящена проблемам бухгалтерского учета капитальных инвестиций. При исследовании выявлено, что ненадлежащее информационное обеспечение управления капитальными инвестициями тормозит темпы обновления необоротных активов субъектов хозяйствования в частности и государства в целом. Установлено, что существующая система стандартизации бухгалтерского учета не содержит надлежащей регламентации выполнения процедур учетного отображения операций с капитальными инвестициями. Аргументировано, что основанием признания капитальных инвестиций в бухгалтерском учете является выполнение четырех условий, а именно времени, контроля, стоимости и экономии, а для их оценивания целесообразнее всего применять затратный подход по первоначальной стоимости. Кроме того, обосновано, что увеличение стоимости капитальных инвестиций за счет капитализации финансовых расходов положительно влияет на характеристику финансовой отчетности предприятия касательно оценивания его финансово-имущественного состояния.

Ключевые слова: капитальные инвестиции, необоротные активы, капитализация, финансовые расходы, стандарты бухгалтерского учета.

ANNOTATION

The article is devoted to the problems of accounting of capital investments. The topicality of general problem is due to the high level of depreciation of non-current assets of enterprises and low rates of growth of capital investments. In the course of the study, it was revealed that improper information management of capital investments breaks the rate of renewal of non-current assets in economic entities in particular and in the state as a whole. According to the results of the study of the content of legislative and regulatory documents in the field of accounting, it has been established that the existing system of its standardization and regulation does not contain proper regulation of the implementation of accounting procedures for capital investment operations. The research of scientific works on the specified topic has established that problems of recognition and evaluation of capital investments in accounting have not been solved yet. It is argued that the basis for recognizing capital investments in accounting is the fulfillment of four conditions: time condition – the process of investment has begun, but has not been completed yet; control condition – the company controls both the process of capital investment and its intermediate results in tangible or intangible form; cost condition – the interim results of the process of capital investment can be reliably estimated; economic condition – there is confidence that upon the completion of the capital investment process, an asset will be obtained that will bring economic benefits to the enterprise in the future. Based on the analysis of various methodological approaches to the valuation of objects in accounting, it is substantiated that for the estimation of capital investments, it is most appropriate to apply a cost approach at the original cost. In addition, it is substantiated that an increase in the value of capital investments due to the capitalization of financial expenses positively affects the characteristic of the financial statement of the enterprise in terms of assessing its financial and property status, in particular, improves its solvency and thus creates additional opportunities for attracting funding for the renewal of non-current assets.

Key words: capital investments, non-current assets, capitalization, financial expenses, accounting standards.

Постановка проблеми. Обсяг капітальних інвестицій є важливим фактором та індикатором розвитку економіки держави загалом та суб'єктів господарювання зокрема. Інновацій-

ний характер економічного розвитку передбачає постійне оновлення економічних засобів, що обумовлює систематичні видатки суб'єктів господарювання на капітальні інвестиції та присутність відповідної статті в їхніх балансах.

Здійснення капітальних інвестицій, як правило, потребує значних витрат фінансових ресурсів, тому обсяги інвестування обмежені фінансовими можливостями підприємств та їхньою здатністю залучати капітал. Статистичні дані за останні роки свідчать про те, що близько 70% капітальних інвестицій суб'єкти господарювання фінансували за рахунок власних коштів (рис. 1). З іншого боку, середній рівень зношення основних засобів в економіці становить близько 60% (рис. 2), отже, за рахунок лише власних коштів істотно покращити свій

економічний потенціал суб'єкти господарювання не зможуть, адже це не забезпечує навіть 5% індексу зростання основних засобів (рис. 3).

Залучення позикових коштів для фінансування капітальних інвестицій сьогодні є досить вартісним. Великі відсоткові платежі, з одного боку, істотно ускладнюють критерії кредитоспроможності позичальників, а з іншого, обумовлюють високі фінансові витрати, чим понижують фінансові результати та погіршують кредитоспроможність таких суб'єктів. Одним з можливих шляхів подолання цієї проблеми може бути капіталізація фінансових витрат, однак така можливість обмежена певними критеріями та вимогами до об'єктів інвестування, визначеними у стандартах бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Таким чином, питання

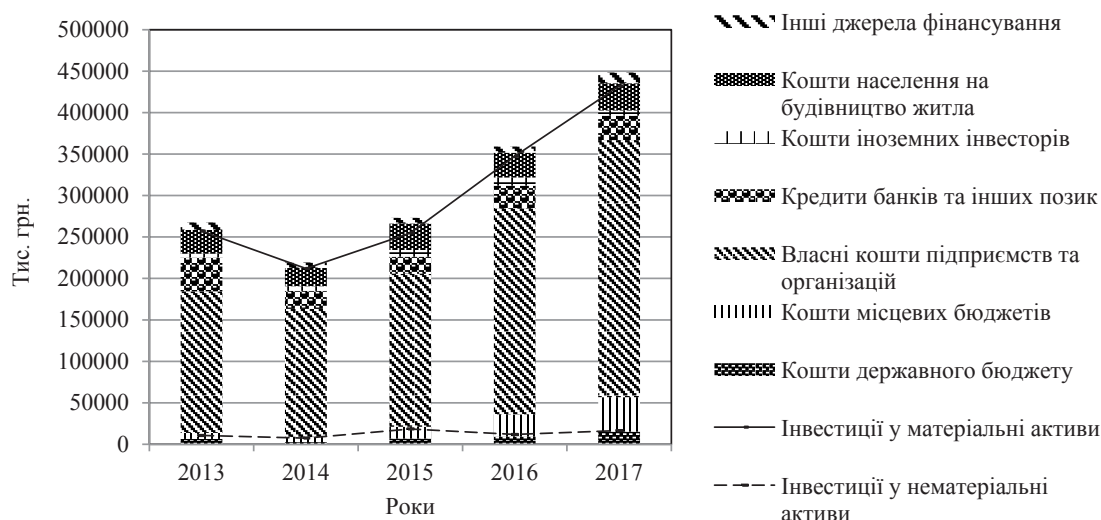

Рис. 1. Динаміка капітальних інвестицій в Україні за джерелами фінансування за 2013–2017 рр.

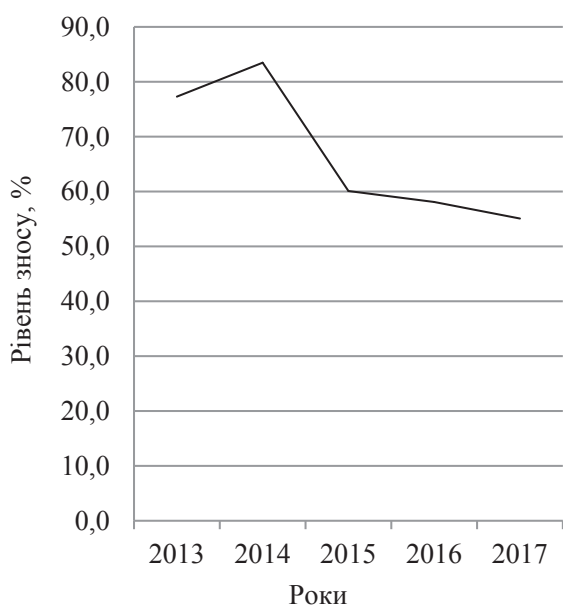

Рис. 2. Середній рівень зносу основних засобів в Україні за 2013–2017 рр.

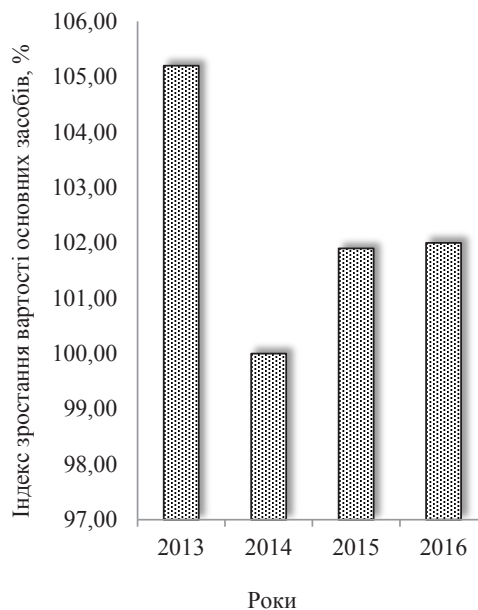

Рис. 3. Індекс зростання вартості основних засобів в Україні за 2013–2016 рр.

обліково-звітного відображення капітальних інвестицій є актуальними для вирішення проблеми оновлення економічних засобів та забезпечення економічного зростання економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблемні аспекти теорії та практики обліку, аналізу операцій, пов'язаними з капітальним інвестуванням, та управління ними досліджували такі українські вчені, як М.І. Бондар [1], В.А. Дерій [2], А.Г. Загородній [3], З.В. Задорожний [4], Я.О. Ізмайлов [5], Т.Г. Камінська [2], Я.Д. Крупка [6], Т.В. Майорова [7], Ю.О. Ночовна [9], С.Й. Сажинець [14], І.Й. Яремко [15].

Першою фундаментальною працею, у якій досліджені проблеми обліку капітальних інвестицій після реформування бухгалтерської методології, можна вважати монографію Я.Д. Крупки «Облік інвестицій». У ній автор детально розкрив особливості капітальних інвестицій, підходи до їх оцінювання, їх синтетичного та аналітичного обліку в розрізі об'єктів такого інвестування, зокрема придбання та створення об'єктів основних засобів та інших необоротних активів, будівництва, здійснення капітального поліпшення об'єктів необоротних активів [6]. Багато з викладених у монографії пропозицій актуальні сьогодні. Однак деякі положення сформульовані під впливом минулих інфляційних процесів, крім того, за майже двадцять років відбулися певні зміни в регулюванні методології бухгалтерського обліку, що знову актуалізує потребу проведення наукових досліджень бухгалтерського обліку капітальних інвестицій.

Низку наукових пропозицій щодо вдосконалення обліку капітальних інвестицій у своїй дисертації сформував Я.О. Ізмайлов. Зокрема, він запропонував удосконалення статистичної форми № 2-інвестиції, методики обліку капітальних інвестицій на природоохоронні цілі та комплексного еколого-економічного аналізу капітальних інвестицій [5].

В.А. Дерій та Т.Г. Камінська у своїй праці [2] дослідили проблеми обліково-аналітичного забезпечення капітальних інвестицій, їхній стан, структуру за видами та джерелами здійснення в Україні у 2014 р., запропонували елементи наказу про облікову політику щодо розкриття методів оцінювання капітальних інвестицій тощо. Певні пропозиції щодо вдосконалення аналітичного обліку капітальних інвестицій (введення додаткових субрахунків до рахунку 15 «Капітальні інвестиції») наведені також у праці З.В. Задорожного [4].

С.Й. Сажинець ще у 2009 р. зазначав про необхідність запровадження чіткої системи документування, обліку та контролю капітальних інвестицій, запропонувавши конкретні форми первинних облікових документів, зокрема «Замовлення на роботи та послуги з капітального інвестування» та «Калькуляцію на виконання господарським способом робіт з капітального інвестування» [14]. Однак орган державної влади, який здійснює регулювання

у сфері бухгалтерського обліку, досі не вирішив цієї проблеми.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Питання визнання й оцінювання капітальних інвестицій належним чином не розкриті ні в імперативних документах, які регулюють бухгалтерський облік, ні в наукових працях, що формує невирішену частину загальної проблеми неефективного управління капітальними інвестиціями та його інформаційного забезпечення.

Формулювання цілей статті (**постановка завдання**). Метою статті є дослідження проблемних питань визнання й оцінювання капітальних інвестицій в бухгалтерському обліку підприємств, обґрунтування пропозицій щодо їхнього вирішення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Капітальні інвестиції є одним з головних механізмів розширеного відтворення факторів виробництва, фундаментом економічно-інноваційного розвитку суб'єкта господарської діяльності незалежно від сфери діяльності чи форми власності. Ефективне управління процесом інвестування базується на достовірній, актуальній та своєчасній інформації про необхідність, доцільність, вартість та інші характеристики інвестицій. Більшість інформації фінансового характеру відображена в системі бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Основними законодавчо-нормативними документами, які регламентують питання методології, методики й організації бухгалтерського обліку, є національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, міжнародні стандарти фінансової звітності та бухгалтерського обліку, Податковий кодекс України тощо.

Відповідно до Податкового кодексу України капітальні інвестиції є господарськими операціями, що передбачають придбання будинків, споруд, інших об'єктів нерухомої власності, інших основних засобів та нематеріальних активів, що підлягають амортизації [10].

Єдиного стандарту, який би регламентував методологію бухгалтерського обліку капітальних інвестицій, немає ні в національній системі стандартизації бухгалтерського обліку, ні в міжнародній. Окремі питання методики їх бухгалтерського обліку розкриті у стандартах, які стосуються об'єктів інвестування, зокрема основних засобів, нематеріальних активів. П(С)БО 7 «Основні засоби» встановлює, що до капітальних інвестицій в необоротні матеріальні активи належать витрати на будівництво, реконструкцію, модернізацію (інші поліпшення, що збільшують первісну (переоцінену) вартість), виготовлення, придбання об'єктів матеріальних необоротних активів (зокрема, необоротних матеріальних активів, призначених для заміни діючих, та устаткування для монтажу), що здійснюються підприємством [12]. Крім визначення, в цьому стандарті лише зазначено, що інформацію про суму капітальних інвестицій

в основні засоби за звітний рік необхідно наводити в примітках до річної фінансової звітності підприємств.

В П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» зазначено, що незавершені капітальні інвестиції в нематеріальні активи – це капітальні інвестиції у придбання, створення та модернізацію нематеріальних активів, використання яких за призначенням на дату балансу не відбулося [13].

Таким чином, питання визнання й оцінювання капітальних інвестицій належним чином не розкриті в документах, що регламентують методику й організацію бухгалтерського обліку. На думку Я.Д. Крупки, це може бути пов'язане з тим, що «у світовій практиці рідко виділяються як окремі облікові номенклатури капітальні інвестиції», а поняття інвестицій здебільшого використовують для означення фінансових операцій зі вкладення коштів [6, с. 110].

З огляду на імперативну неврегульованість умови визнання капітальних інвестицій необхідно визначати з використанням загальних підходів до визнання активів у бухгалтерському обліку та з урахуванням особливостей, які їм притаманні. До основних критеріїв визнання активів належать:

- контроль з боку підприємства;
- ймовірність отримання економічних вигід від їх використання в майбутньому;
- можливість достовірного оцінювання їхньої вартості [8].

Капітальні інвестиції характеризують вартість проміжного результату процесу створення (оновлення) об'єктів необоротних активів. Хоча процес капітального інвестування може тривати як довше, так і коротше від одного року (операційного циклу, якщо він довший одного року), його проміжні результати за терміном використання ідентифікують так само, як об'єкти його кінцевого результату, а саме необоротні активи.

Таким чином, до основних умов визнання капітальних інвестицій в бухгалтерському обліку підприємств можна віднести:

- умову часу (процес інвестування розпочався, але ще не завершений);
- умову контролю (підприємство контролює як процес капітального інвестування, так і його проміжні результати в матеріальній чи нематеріальній формі);
- умову вартості (проміжні результати процесу капітального інвестування можна достовірно оцінити);
- умову економії (є впевненість, що по завершенні процесу капітального інвестування буде отриманий актив, який в майбутньому принесе підприємству економічні вигоди).

Невід'ємною умовою визнання капітальних інвестицій в бухгалтерському обліку є їхнє вартісне оцінювання, адже всі об'єкти в обліку відображаються у грошовому вимірнику. В стандартах бухгалтерського обліку та фінансової звітності передбачені два основні підходи до оцінювання активів, а саме за витратами на

їхнє придбання чи виготовлення та за справедливою вартістю. Щодо необоротних активів витратному підходу відповідають такі види оцінки, як первісна вартість, залишкова (балансова) вартість та відновна вартість. Справедливу вартість необоротного активу можна представити як вартість його реалізації (ринкову вартість) чи вартість використання, яку здебільшого розраховують шляхом дисконтування очікуваних майбутніх чистих грошових надходжень від використання активу та його ліквідації.

З огляду на специфіку капітальних інвестицій найбільш економічно обґрунтованим для їхнього оцінювання є витратний підхід за первісною вартістю. Це твердження можна аргументувати таким чином:

- капітальні інвестиції не підлягають експлуатації, отже, зносу та амортизації, тому поняття залишкової вартості для них не характерне;
- капітальні інвестиції безпосередньо не генерують економічні вигоди, а є об'єктами проміжної ланки створення повноцінних активів, які такі вигоди можуть генерувати; потреба відновлення може виникати лише щодо повноцінних активів, тобто генераторів економічних вигід, які зношені чи з інших причин втратили свої характеристики, а не об'єктів проміжних стадій їхнього створення; таким чином, поняття відновної вартості до капітальних інвестицій також незастосовне;
- з огляду на те, що капітальні інвестиції безпосередньо не генерують економічні вигоди, не буде також майбутніх позитивних чистих грошових потоків від їхнього використання, що унеможливило застосування вартості використання капітальних інвестицій для їхнього оцінювання.

Загалом можливість застосування підходу справедливої вартості до оцінювання капітальних інвестицій досить обмежена, оскільки їх здійснюють для отримання певного активу, придатного для експлуатації, а не для реалізації (як незавершених об'єктів зі створення активів). За умови призупинення процесу капітального інвестування на досить довгий термін (виникнення так званих довгобудів), на їхню вартість можуть впливати фактори зовнішнього середовища (наприклад, інфляція, зміна технологій), що обумовлює необхідність проведення переоцінки вартості капітальних інвестицій. З іншого боку, менеджери підприємства можуть переглянути доцільність завершення такого інвестиційного проекту, внаслідок чого вартість капітальних інвестицій набуває статусу ліквідаційної та буде збільшена на величину ліквідаційних витрат або статусу вартості реалізації з переведенням об'єкта капітальних інвестицій до іншої групи активів, а саме необоротних активів, утримуваних для продажу.

Важливим щодо впливу на фінансово-економічний стан підприємства є можливість капіталізації фінансових витрат, пов'язаних з капітальними інвестиціями. Така можливість передбачена П(С)БО 31 «Фінансові витрати» [11],

якщо капітальні інвестиції визнаються кваліфікаційними активами. Капіталізація фінансових витрат дає змогу, з одного боку, збільшити вартість капітальних інвестицій, отже, вартість усього майна підприємства, а з іншого боку, зменшити витрати на величину відсоткових виплат за позиками, отже, збільшити обсяг прибутку (знизити обсяг збитку) підприємства за звітний період.

Таким чином, збільшення вартості капітальних інвестицій за рахунок капіталізації фінансових витрат позитивно впливає на характеристику фінансової звітності підприємства щодо оцінювання його фінансово-майнового стану.

Узагальнену методику визнання й оцінювання капітальних інвестицій в бухгалтерському обліку відображено на рис. 4.

Висновки. Капітальні інвестиції є важливим фактором економічного розвитку суб'єктів господарювання зокрема та держави загалом. Теперішні обсяги капітальних інвестицій свідчать про надзвичайно низькі темпи оновлення необоротних активів. Вирішення цієї проблеми потребує принаймні належного інформаційного забезпечення управління процесами капітального інвестування.

Основним джерелом інформації про капітальні інвестиції є система бухгалтерського обліку підприємств. За результатами проведеного дослідження встановлено, що наявна система стандартизації бухгалтерського обліку не містить належної регламентації виконання процедур облікового відображення операцій з капітальними інвестиціями. Аргументовано, що підставою визнання капітальних інвестицій в бухгалтерському обліку є виконання чотирьох умов, а саме часу, контролю, вартості та економії, а для їх оцінювання найдоцільніше застосовувати витратний підхід за первісною вартістю. Крім того, обґрунтовано, що збільшення вартості капітальних інвестицій за рахунок капіталізації фінансових витрат позитивно впливає на характеристику фінансової звітності підприємства щодо оцінювання його фінансово-майнового стану.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

- Бондар М.І. Концепція вдосконалення обліку капітальних інвестицій. *Облік і фінанси АПК: бухгалтерський портал*. 2007. № 11–12. С. 230–234. URL : <http://magazine.faaf.org.ua/konceptiya-vdoskonalennya-obliku-kapitalnih-investicij.html> (дата звернення: 25.03.2019).
- Дерій В.А., Камінська Т.Г. Облік і аналіз капітальних інвестицій для забезпечення розвитку процесу виробництва. *Проблеми економіки*. 2015. № 3. С. 258–266.
- Загородній А.Г., Стадницький Ю.І. Менеджмент реальних інвестицій : навчальний посібник. Київ : Знання, КОО, 2000. 209 с.
- Задорожний З.В., Башуцька С.В. Проблеми обліку капітальних інвестицій. *Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля*. 2002. № 2 (48). С. 46–49.
- Ізмайлов Я.О. Облік і аналіз капітальних інвестицій: організація і методика : автореф. дис. ... докт. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз, аудит» ; Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. Київ, 2009. 20 с.
- Крупка Я.Д. Облік інвестицій : монографія. Тернопіль : *Економічна думка*, 2001. 302 с.
- Майорова Т.В., Крук В.В., Шевчук Я.В. Капітальні інвестиції: сутність та проблеми реалізації в кризових умовах. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 21. С. 12–16.
- Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 7 лютого 2013 р. № 73 / Міністерство фінансів України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення: 25.03.2019).
- Ночовна Ю.О., Радевич Т.В. Протиріччя та проблеми обліку капітальних інвестицій. *Агроевіт*. 2016. № 13–14. С. 18–23.
- Податковий кодекс України : Закон України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13–14, № 15–16, № 17. Ст. 112.
- Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати» : Наказ Міністерства фінансів України від 28 квітня 2006 р. № 415 / Міністерство фінансів України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0610-06> (дата звернення: 25.03.2019).
- Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : Наказ Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92 / Міністерство фінансів України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> (дата звернення: 25.03.2019).
- Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» : Наказ Міністерства фінансів України від 18 жовтня 1999 р. № 242 / Міністерство фінансів України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99> (дата звернення: 25.03.2019).
- Сажинець С.Й. Організація обліку капітальних інвестицій у створення необоротних активів господарським способом на промислових підприємствах. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2009. № 647. С. 504–510.
- Яремко І.Й. Економічні категорії в методології обліку : монографія. Львів : Каменярь, 2002. 192 с.

REFERENCES:

- Bondar M.I. (2007) *Konceptiya vdoskonalennja obliku kapitalnykh investicij* [The concept of improving accounting of capital investments]. *Oblik i finansy APK: bukhhalterskij portal*, no. 11–12, pp. 230–234. Available at: <http://magazine.faaf.org.ua/konceptiya-vdoskonalennya-obliku-kapitalnih-investicij.html> (accessed: 25 March 2019).
- Derij V.A., Kaminsjka T.Gh. (2015) *Oblik i analiz kapitalnykh investicij dlja zabezpechennja rozvytku procesu vyrobnytva* [Accounting and analysis of capital investments to ensure the production process development]. *The problems of economy*, no. 3, pp. 258–266.
- Zagorodnij A.Gh., Stadnyckij Ju.I. (2000) *Menedzhment realnykh investicij* [Real investments management]. K. : Znnanja, KOO (in Ukrainian).
- Zadorozhnyj Z.V., Bashucjka S.V. (2002) *Problemy obliku kapitalnykh investicij* [The problems of capital investments]. *Lugansk : Journal of Volodymyr Dahl East Ukrainian National University*, no. 2 (48). Pp. 46–49.
- Izmajlov Ja.O. (2009) *Oblik i analiz kapitalnykh investicij: orghani-zacija i metodyka* [Accounting and analysis of capital investment or ganization and methodology] (Doctor's thesis), Kyiv : Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman.

6. Krupka Ja.D. (2001) *Oblik investycij* [Accounting for investments]. Ternopil : Ekonomichna dumka (in Ukrainian).
7. Majorova T.V., Kruk V.V., Shevchuk Ja. V. (2015) Kapitaljni investyciji: sutnistj ta problemy realizaciji v kryzovykh umovakh [Capital investment: the nature and problems of implementation in crisis]. *Investments: practice and experience*, no. 21, pp. 12–16.
8. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 1 "Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti", zatv. nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 07.02.2013 r. № 73 [National standard for accounting "General requirements to financial reporting", approved by the decree of the Ministry of Finance of Ukraine dated February 07, 2013, no 73]. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (in Ukrainian).
9. Nochovna Ju. O., Radevych T.V. (2016) Protorychchja ta problemy obliku kapitaljnykh investycij [Contradiction and problems of account of capital investments], *Agricultural world*, no. 13–14, pp. 18–23.
10. Tax Code of Ukraine (2010, December 2). Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. Kyiv : Parlam. vyd-vo.
11. Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 31 "Finansovi vytraty", zatv. Nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 28.04.2006 r. № 415 [Regulation (standard) for accounting "Financial expenses", approved by the decree of the Ministry of Finance of Ukraine dated April 28, 2006, no. 415]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0610-06> (in Ukrainian).
12. Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 7 "Osnovni zasoby", zatv. Nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 27.04.2000 r. № 92 [Regulation (standard) for accounting 7 "Fixed assets", approved by the decree of the Ministry of Finance of Ukraine dated April 27, 2000, no. 92]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> (in Ukrainian).
13. Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 8 "Nematerialni aktyvy", zatv. Nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 18.10.1999 r. № 242 [Regulation (standard) for accounting 8 "Intangible assets", approved by the decree of the Ministry of Finance of Ukraine dated October 18, 1999, no. 242]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99> (in Ukrainian).
14. Sazhynecj S.Yo. (2009) Orghanizacija obliku kapitaljnykh investycij u stvorennja neoborotnykh aktyviv ghospodarsjkyk sposobom na promyslovykh pidpryjemstvakh [Organization of accounting of capital investments in the creation of non-negotiable assets with economic way at industrial enterprises]. *Journal of Polytechnic National University*, no. 647, pp. 504–510.
15. Jaremko I.Yo. (2002) Ekonomichni kategoriji v metodologhiji obliku [Economic categories in the accounting methodology]. Lviv : Kamenjar (in Ukrainian).